

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi

Academic Journal of History And Idea

ISSN: 2148-2292

Kazakistan Aktobe bölgesi Abat-Baitaq Türbesi

“14. yüzyıl sonu ile 20. yüzyıl erken devir mimari eserlerinden”

(Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi için fotoğraflayan Prof. Tattigul Kartayeva)

Cilt/Volume Sayı/Number Yıl/Year

12

1

2025

Şubat / February

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi

Academic Journal of History and Idea
Академическая История и Мысль

Cilt / Volume Sayı / Number Yıl / Year
12 1 2025

ATDD ©

Tel/Tel/ Тел
+90 533 310 2773

E-posta / E-mail /E- сообщение
akademiktarihvedusunce@gmail.com,

Web /Веб-Сайт
<http://dergipark.gov.tr/atdd>,
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/atdd>

Türkiye / Turkey / Турция

ATDD

ISSN: 2148-2292

İmtiyaz Sahibi ve Yayım Sorumlusu

Bilim Uzmanı, Hakan Yılmaz, *akademiktarihvedusunca@gmail.com*, Türkiye-Azerbaycan

Baş Editör

Prof. Dr. Yusuf Kılıç, Pamukkale Üniversitesi, *ykilic@pau.edu.tr*, Türkiye

Genel Editörler

Prof. Dr. Tattigul Kartayeva, El Farabi Üniversitesi, *kartaeva07@gmail.com*, Kazakistan

Doç. Dr. İrade Memmedova, AMEA, *irade.mammadli@gmail.com*, Azerbaycan

Doç. Dr. Seadet Shikhiyeva, AMEA, *shikhiyeva@yandex.com*, Azerbaycan

Doç. Dr. Dina Yeshpanova, Kültür ve Din Bilimleri Enstitüsü, *miraisa@mail.ru*, Kazakistan

Doç. Dr. Rahila Suvonova, Semerkant Devlet Üniversitesi, Özbekistan

Tarih Editörleri

Prof. Dr. Kerim Şükürov, AMEA, *kkshukurov@mail.ru*, Azerbaycan

Prof. Dr. Namık Musali, Kastamonu Üniversitesi, *nsmusali@gmail.com*, Türkiye

Dr. Mileushe Gaynanova, Kazan Devlet Üniversitesi, *mgaynanova@gmail.com*, Rusya

Edebiyat - Dünya Edebiyatı Editörleri

Prof. Dr. Juliboy Eltazarov, İpek Yolu Uluslararası Turizm ve Kültürel Miras Üniversitesi, *juliboy2@gmail.com*, Özbekistan

Prof. Dr. Turgut Tok, Pamukkale Üniversitesi, *ttok@pau.edu.tr*, Türkiye

Doç. Dr. Aygün Alizade, AMEA, *aygunalizade@yahoo.com*, Azerbaycan

Maliye ve İktisat Editörleri

Dr. Öğretim Üyesi Halil İbrahim Demir, SU, *drhidemir@gmail.com*, Türkiye

Felsefe Grubu Alan Editörleri

Prof. Dr. Fikri Gül, Pamukkale Üniversitesi, *fgul@pau.edu.tr*, Türkiye

Eğitim Grubu Editörleri

Mehmet Ali Ayaz, *alimayaz728@gmail.com*, Turkey

Kütüphanecilik ve Döküman Editörleri

Doç. Dr. Parviz Kazimi, Bakü Devlet Üni.Felsefe Bölümü, *pkazimi@mail.ru*, Azerbaycan

Tarihi Arşiv Belgeleri ve Materyalleri Editörü

Hacı Haldun Şahin, Osmanlı Arşivi Uzmanı, *hhaldunshahin@gmail.com*, Türkiye

Dil Editörleri ve Tercümanlar

Doç. Dr. Aynur Qazanfergızı, Hazar Üniversitesi, *aynurqazanferqizi@yahoo.com*, Azerbaycan

Dr. Abdullah Sami Tekin, Dil Uzmanı, *asamitekin@gmail.com*, Türkiye

Veysel Karani Gülersoy, *veysel.1978@hotmail.com*, Türkiye (İngilizce)

Yayın Kurulu

Ord. Prof. Dr. Yagub Mahmudov, AMEA, *science@science.az*, Azerbaycan

Prof. Dr. Tuncer Baykara, Ege Üniversitesi, *baykaratuncer@hotmail.com*, Türkiye

Prof.Dr. Peter Golden, Rutgers Üniversitesi, *pgolden@rutgers.edu*, ABD

Prof. Dr. Cavid Qasimov, Yüzüncüyıl Üni. *cavidahmedoglu@gmail.com*, Türkiye-Azerbaycan

Prof.Dr. Ercan Haytoğlu, Pamukkale Üniversitesi, *ehayt@pau.edu.tr*, Türkiye

Prof. Dr. Alfina Sibgatulina, Rusya Bilimler Akademisi, *alfina2003@yandex.ru*, Rusya

Prof. Dr. Shohistahon Uljaeva, T. I. of Irrigation and a. m. e. *sh.uljayeva@tiiame.uz*, Özbekistan

Prof. Dr. Şakir Gaffarov, Semerkant Devlet Üni. *sh.s.gofforov.samgu@gmail.com*, Özbekistan

Prof. Dr. Serik Seydumanov, Kültür ve Din Bilimleri Enstitüsü, *miraisa@mail.ru*, Kazakistan

Prof. Dr. Gulchexra Fayzullayeva, Taşkent Teknoloji Enstitüsü,
gulchehrafayzullayeva756@gmail.com, Özbekistan
Prof. Dr. Elvin Talişinski, Azerbaycan Üni. Siyasi ve Sosyal Bilimler Direktörü, Azerbaycan
Doç. Dr. İrade Memmedova, AMEA, *irade.mammadli@gmail.com*, Azerbaycan
Doç.Dr. Güntekin Necefli, AMEA, *guntekin.cemil@gmail.com*, Azerbaycan
Doç. Dr. Sevinç Qasımova, Bakü Devlet Üniversitesi, *qasimovasevinc@mail.ru*, Azerbayca
Doç. Dr. Elnur Ağayev, Lefke Üniversitesi, *elnuraga@hotmail.com*, Kıbrıs
Doç. Dr. Telman Nusretoğlu, Hazar Üniversitesi, *t.nusretoglu@mail.ru*, Azerbayca
Doç. Dr. Alaattin Dolu, Kastamonu Üniversitesi, *adolu@kastamonu.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Namig Mammadov, AMEA, *mammadov@yahoo.com*, Azerbaycan

Hakem Kurulu

Prof. Dr. Salih Çeçen, Ankara Üniversitesi, *salih.cecen@ankara.edu.tr*, Türkiye
Prof. Dr. Mayıl B. Askerov, AMEA, *mayil62@yandex.com*, Azerbaycan
Prof. Dr. Ayşe Kayapınar, Tekirdağ Üniversitesi, *akayapinar66@hotmail.com*, Türkiye
Prof. Dr. Kenan Ziya Taş, Balıkesir Üniversitesi, *kztas@hotmail.com*, Türkiye
Prof. Dr. Şahin Uçar, Emekli, Tarih Felsefesi, Filozof, *sahinucar.com.tr*, Türkiye
Prof. Dr. Filiz Çolak, Uşak Üniversitesi, *colakfiliz@yahoo.com*, Türkiye
Prof. Dr. Ercan Alkaya, Fırat Üniversitesi, *ealkaya16@gmail.com*, Türkiye
Prof. Dr. Ozan Yılmaz, Sakarya Üniversitesi, *oyilmaz@sakarya.edu.tr*, Türkiye
Prof. Dr. L. Gürkan Gökçek, Nevşehir Üniversitesi, *kuregen@hotmail.com*, Türkiye
Prof. Dr. Nurettin Gülmez, Celal Bayar Üniversitesi, *gulmeznurettin@gmail.com*, Türkiye
Prof. Dr. Fatma Acun, Hacettepe Üniveritesi, *facun@hacettepe.edu.tr*, Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Ali Ünal, Pamukkale Üniversitesi, *maunalus@yahoo.com*, Türkiye
Prof. Dr. Nurullah Ulutaş, Bitlis Eren Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Zeki Taştan, Yüzüncüyıl Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mithat Aydın, Pamukkale Üniversitesi, *maydin@pau.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Nejla Günay, Gazi Üniversitesi, *gunaynejla@gmail.com*, Türkiye
Doç. Dr. Mahmut Akpınar, Sivas Cumhuriyet Üni., *makpınar25@hotmail.com*, Türkiye
Doç. Dr. Hilal Şahin, Giresun Üniversitesi, *hilalcaglayan@yahoo.com*, Türkiye
Doç. Dr. Erhan Alpaslan, Sütçü İmam Üniversitesi, *ealpaslan@ksu.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Sibel Kundakçı, Kastamonu Üni., *skavakli@kastamonu.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Xuraman Xummatova, AMEA, *hummatovax@mail.ru*, Azerbaycan
Doç. Dr. Erdoğan Tezci, Balıkesir Üniversitesi, *etezci@balikesir.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Hülya Boyana, Ankara Üniversitesi, *hulya.boyana@humanity.ankara.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Sezai Öztaş, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, *sezaioztas@hotmail.com*, Türkiye
Doç. Dr. Esra Doğan Turay, Mardin Artuklu Üniversitesi, *eesra_dogan@hotmail.com*, Türkiye
Doç. Dr. Mübariz Ağalarlı, AMEA, *mubariz.aqalar@gmail.com*, Azerbaycan
Doç. Dr. Abbas Karaağaçlı, Giresun Üniversitesi, *karaagacliabbas@gmail.com*, Türkiye
Doç. Dr. Mehmet Özener, Fırat Üniversitesi, *mehmetozeren@firat.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Hacı Çoban, Yozgat Bozok Üniversitesi, *haci.coban@bozok.edu.tr*, Türkiye
Doç. Dr. Seide Quliyeva, Bakü Devlet Üniversitesi, *seidequliyeva@gmail.com*, Azerbaycan
Doç. Dr. Parviz Kazimi, Bakü Devlet Üni.Felsefe Bölümü, *pkazimi@mail.ru*, Azerbaycan
Doç. Dr. Uljaeva Shohistahon Mamajonovna, Taşkent Üniversitesi, Özbekistan
Doç. Dr. Fatma İnce, İnönü Üniversitesi, *fatma.ince@inonu.edu.tr*, Türkiye
Dr. Öğrt. Üyesi. Soufiane Chetioui, Batna Üniv., *soufiane.chetioui@univ-batna.dz*, Cezayir
Dr. Öğrt. Üyesi. Ahmet Aytaç, Adnan Menderes Üniversitesi, *cicimsumak@gmail.com*, Türkiye
Dr. Öğrt. Üyesi. Umut C. Karadoğan, Sinop Üniversitesi, *umuttarih@hotmail.com*, Türkiye
Dr. Öğrt. Üyesi. Aytan Mammadli, İstanbul Aydın Üni *aytanmammadli@aydin.edu.tr*, Türkiye

Dr.Öğr.Üyesi. Pakize Urfalı Dadandı, Yozgat Bozok Üni. pakizeurfali@gmail.com, Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi. Arzu İbişi, İstanbul Üniversitesi, arzu.ibisi@istanbul.edu.tr, Türkiye

Dr. Teymur Qasımlı, Bakü Devlet Üniversitesi, teymur1911@gmail.com, Azerbaycan

Dr. Entela Muço, Tiran Üniversitesi, Arnavutluk

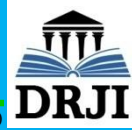
Dr. Kemal Bozkaya, İstanbul Üniversitesi, tarih198911@hotmail.com, Türkiye

Dr. Bedri Şahin, Almanya Siyaset Bilimi Derneği, Almanya

İndex Direktörü

Doç. Dr. Elnur Neciyev, Bakü Mühendislik Üniversitesi, enaciyev@beu.edu.tr, Azerbaycan

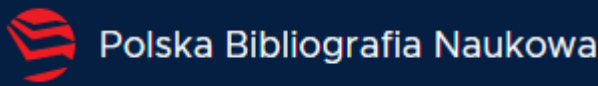
İNDEX VE VERİTABANLARI/ IDEX AND DATABASES/ИДЕКС И БАЗЫ ДАННЫХ

Universität Regensburg

İçindekiler / Contents

Makaleler/ Articles

- 1 ***Eğitim Felsefesinin Problemleri Üzerine*** 1-20
Fikri Gül - Birol Soysal
- 2 ***Providing a Suitable Business Model for Developing Businesses Based on E-Commerce Startups and Improving Investment in them*** 21-54
Mohammad Ekram Yawar - Sameulhaq Amani
- 3 ***Historical Study and Analysis of the Role of Ethnic Politics in the Political Structure of Afghanistan (Contemporary Period)*** 55-80
Mohammad Ekram Yawar - Ay Bik Muhsin
- 4 ***İslam'a Yönelik İftiralar ve Propagandalar: "Abdurrahim Zapsu Büyük İslam Tarihi"*** 81 – 101
Zekeriya Akman - Muhammed Edip Acun
- 5 ***Türk Basınında Karikatürlerle İspanya İç Savaşı'nın İlk Yılı*** 102 – 121
Beral Alacı
- 6 ***Future Studies on the Process of Convergence and Unity of the Islamic World from a Historical Perspective*** 122 - 143
Ay Bik Muhsin- Mohammad Ekram Yawar
- 7 ***Osmanlı'nın Hoşgörü ve Kalkınma Politikaları: II. Abdülhamid (1842-1918)'in Filistin Yaklaşımı*** 144-166
Atiye Emiroğlu -Latif Çelik
- 8 ***Azərbaycanın İşğaldan Azad Edilmiş Ərazilərində Zəngin Turizm Potensia Rich Tourism Potential in the Liberated Territories of Azerbaijan*** 167 - 179
Nazim Məmmədov
- 9 ***Çocuğu İlkokula Yeni Başlayan Ebeveynlerin Anksiyete Düzeyi*** 180-188
Emrah Göçer-Emine Kaçar-İsmail Kocabuğa-Özlem Kutlu-Yalçın Benli-Ayşe Biçer-Gülper Işık Engin

10	<i>Okul Müdürlerinin Örtük Liderlik Davranışlarının İncelenmesi</i>	189-196
	<i>Yavuz Gürcan-Cihan Selçuk-Gülten Selçuk-Caner Ayhan-Serhat Eryılmaz-Bilal Gezen-Çiğdem Gezen</i>	
11	<i>Correspondence of Forms in Sales Contracts: Examination of Existing Theories in Legal Systems and Discussion of Their Application to the Contract for the International Sale of Goods</i>	197-217
	<i>Mohammad Ekram Yawar- Sameulhaq Amany</i>	
12	<i>İlköğretim Öğrencilerinin Sınav Kaygısı ile Sosyo-Demografik Özelliklerinin İncelenmesi</i>	218-228
	<i>Mehmet Mahfuz Daşkın-Ramazan Çelik-Mehmet Emin Toprak- Mehmet Salih Örcen-Sibel Aybar-Ercan Aybar-Nursen Umay</i>	
13	<i>Eski Asur Döneminde Yamhad ve Qatna Krallıkları</i>	229-239
	<i>Burak Taşdüvenci-Dilek Karageçi</i>	
14	<i>İlköğretim Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Okuma Alışkanlığı Özelliklerinin İncelenmesi</i>	240-249
	<i>Hida Can-Bariş Çeçen-Özgül Erdugan- Medine İla-Aslı Yılmaz-İdris Demir-Zinnur Malbora</i>	
15	<i>Emir Timur'un Seferlerde Kullanmış Olduğu Savaş Stratejileri</i>	250-265
	<i>Nurullah Soylar</i>	
16	<i>Siyonizm Faaliyetleri ve İsrail Devleti'nin Kurulması</i>	266-275
	<i>Cihan Muhammet Işık , Fehmi Çırakoğlu , Çağdaş Yıldız</i>	
17	<i>Azərbaycan Kurikulum Eğitim Modelinde İletişimsel Konuşmanın Gelişim Sorunları</i>	276-283
	<i>Lale Mikayilzade</i>	
18	<i>İlköğretimde Çalışan Branş Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışlarının İncelenmesi</i>	292-306
	<i>Şerafat Taş-Sevim Ertit- Tuba Ateş-Nurettin Kaya-Esra Çim-Murat Özten-Betül Kılıç Gilik</i>	
19	<i>A Review of the Ethical and Legal Challenges of Using Artificial Intelligence in the Health System</i>	307-318
	<i>Mohammad Ekram Yawar , Mohammad Qurban Hakımı</i>	
20	<i>The Use of Artificial Intelligence in Teaching History and its Effects on Community Leadership</i>	319-332
	<i>Mohammad Ekram Yawar , Sameulhaq Amany</i>	

21	<i>Yol/Seyahat Güvenliğinde Bir Süvari: Kethüdâyeri</i> <i>Ökkeş Küçükdağülkan</i>	333-351
22	<i>Impact and Role of Information Technology Application on the Success of Leadership, Organization, Society and Individual</i> <i>Mohammad Ekram Yawar , Sameulhaq Amany</i>	352-364
23	<i>Genç Osman'ın Reformist Vizyonu: Osmanlı Merkezîyetçiliği ve Yeniçeri Direnci</i> <i>İlker Gedik , Zehra Gedik</i>	365-377
24	<i>Meslek Etiği ve Öğretmenlik Meslek Etiğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Belirlenmesi</i> <i>Yeşim Nalçacı</i>	378-392
25	<i>Okul İdarecilerinin Duygusal Zekâ Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi</i> <i>Ahmet Nurhak Özalp , Berat Ekin , Ferat Karaduman , Gülşah İrven Tekyıldız , İbrahim Sayar , Derya Erol Zorsu , Muhammet Ceyhan Balkaya</i>	393-402
26	<i>Problems of Using Artificial Intelligence as a Judge in Legal Proceedings</i> <i>Mohammad Ekram Yawar , Said Abdullah Sadat</i>	403-420
27	<i>Romantik İlişkilerde Duygusal Bağımlılığı Keşfetmek</i> <i>Şenol Deniz</i>	421-442
28	<i>“Facing the Fractures”: Exploring Challenges in Bosnia's Peacebuilding Journey</i> <i>Elmar Ismayilzada</i>	443-450
29	<i>History of Tajik Philosophy in the Context of Social and Cultural Transformation of the 20th–21st Centuries</i> <i>Dilfuza Mulloboeva Abdusamadovna</i>	451-464
30	<i>Sivas Kongresi'nden Damat Ferit Paşa'nın İstifasına Kadar İstanbul Basınında Mustafa Kemal Paşa ve Milli Mücadele (Eylül 1919)</i> <i>Mehmet Emin Elmacı</i>	465-505
31	<i>The Analysis of Multicultural Concept in Azerbaijani Medium Secondary School “Knowledge of World” Textbooks</i> <i>Tarlan Orucova</i>	506-520

32	<i>Yoksulluğun Azaltılması, Özgüven ve Ulusal Kalkınma İçin Etkili Bir Araç: Sosyal Bilgiler Eğitimi</i>	521-539
	<i>Latif Gökalp , Halime Ünalı Gökalp</i>	
33	<i>Methodological Substantiation of Civic and Patriotic Education of Students in the Period of Globalization</i>	540-554
	<i>Gulizamira D. Batubekova , Nazilya M. İrgebayeva , Serik K. Zhantikeev , Begaim Zhiyentayeva</i>	
34	<i>Environmental Sustainability in Local Governments in TR33 Region</i>	555-577
	<i>Vahit Bölükbaş</i>	
35	<i>Orta Çağdan Günümüze Alman Milliyetçiliğinin Doğuşu, Gelişimi ve Dönüşümü</i>	578-606
	<i>Ali Çimen , Fatma Kamiloğlu</i>	
36	<i>Atina'nın Gölgesinde Kadın: Platon'un "Devlet" ve Euripides'in "Medea" adlı Eserleri Üzerine</i>	607-619
	<i>Ülkü Şahin</i>	
37	<i>Okul Öncesinde Uygulanan Sanat Etkinliklerinin Öğrencilerin Görsel Okuryazarlık Becerilerine Etkileri</i>	620-635
	<i>Simge Taş , Sibel Esmer Deniz</i>	
38	<i>Ortaöğretim Öğrencilerinin Sanal Ortam Bağımlılığın İncelenmesi</i>	636-645
	<i>Mehmet Emin Dayan , Mehmet Karaoğlan , Murat Karataş , Mehmet Nur Duyu , Kemal Kaymaz , Ayhan Kaymaz , Sevim Elgören</i>	
39	<i>Ortaöğretim Okul Yöneticilerinin Etkili İletişim Becerilerini Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi</i>	646-655
	<i>Müjdat Şimşek , Serkan Almalı , Ramazan Gündal , Melek Şimşek , Feride Almalı , Engin Durup , Ercan Dincer</i>	
40	<i>Cevâhirü'l-Esdâf'ın Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Nüshası Üzerine</i>	656-663
	<i>Mustafa Alan</i>	
41	<i>Determination of Occupational Health and Safety Risks in the Restoration of Historical Buildings</i>	664-708
	<i>Aslıhan Güngördü , Hasan Uğur Öncel</i>	
42	<i>Ədəbiyyatşünaslıq Üzrə Rəqəmsal Məlumat Bazalarının Yaradılması İnformasiya Tələbatının Ödənilməsi Probleminin İnnovativ Həlli Kimi</i>	709-719
	<i>Cəmilə Azizova</i>	

43	<i>Turkey-Syria Relations before World War II</i>	720-740
	<i>Burak Şakir Şeker</i>	
44	<i>Urfa Sancağı'nda Bir Türkmen Boyu: Döğerler Hakkında Bir İnceleme (XIV.-XIX. Yüzyıllar)</i>	741-752
	<i>Zafer Benzer</i>	
45	<i>Hint-Türk Devlet Geleneğinde Siyaseten Katil Cezası</i>	753-770
	<i>Ahmet Aydın</i>	
46	<i>The implementation of Heydar Aliyev's National Policy Concept (1970s-1980s)</i>	771-784
	<i>Resid Mehdiyev</i>	
47	<i>The Concept of Ethnicization, Political Reconstruction and Ethnic Unity in Afghanistan</i>	785-801
	<i>Mohammad Ekram Yawar</i>	
48	<i>Armenian Massacre Against Azerbaijan as an Indicator of Necrophilia in Armenian Psychology</i>	802-814
	<i>Südüabə Hüseynova</i>	
49	<i>The Ottoman Turkish and its sphere of influence in Ottoman Algeria</i>	815-831
	<i>Ahmed Boussaid</i>	
50	<i>Fahreddin er-Râzî (Ö. 606/1210)'nin Mefâfihu'l-Gayb Adlı Eseri'nde Yıldız</i>	832-842
	<i>Menekşe Sünbül</i>	
51	<i>Afganistan'da Taliban Yönetimi: Orta Asya'nın Güvenlik Tehditleri</i>	843-855
	<i>Ay Bik Muhsını</i>	
52	<i>Afganistan'da Taliban Yönetimi: Orta Asya'nın Güvenlik Tehditleri</i>	856-872
	<i>Ay Bik Muhsını</i>	
53	<i>Samuel Beckett'in 'Oyun Sonu' adlı Oyununda 'Yokluk'lar: Eksilen Bedenler, Çorak Dünyalar</i>	873-892
	<i>Ülkü Şahin</i>	
54	<i>Davamlı İnkışaf Üçün Təhsilin (ESD) Ali Təhsildə Rolu</i>	893-903
	<i>Məhəmməd Hacı</i>	

55	<i>Konstantinopolis Hipodromu ve Geç Roma Döneminde Hızıların (Demosların) İsyamları (4. ve 6. Yüzyıllar)</i>	904-922
	<i>Burcu Karakuş</i>	
56	<i>The Role of Pakistan in the Military Operations Conducted by the United States in Afghanistan in the Fight Against Terrorism</i>	923-933
	<i>Khagani Jafarli Allahverdi</i>	
57	<i>The Contribution of Ancient Turks to World Civilization</i>	934-942
	<i>Rashid Maharramov</i>	
58	<i>Heydər Əliyevin Siyasi Kursunun Əsas Prioritetləri</i>	943-956
	<i>Tarana Alivardiyeva</i>	
59	<i>Akademik Kaliteye Yönelik Bir Tehdit: Akademik Demokratör</i>	957-973
	<i>Ayşegül Dede</i>	
60	<i>Tawhid: The Foundation of Unity, Solidarity, and Interpersonal Tolerance</i>	974-991
	<i>Şenol Deniz</i>	
61	<i>Bodrum'da İnşa Edilen Osmanlı Dönemi Yapılarına Bir Örnek: Çiftlik Mahallesi'nde Yer Alan Sarnıç</i>	992-1009
	<i>Meryem Yıldız</i>	
62	<i>The Massacre and Deportation Committed by the Pahlavi Regime Against Azerbaijani Turks (1946)</i>	1010-1025
	<i>Hasan Safari</i>	
63	<i>Cälaləddin Ruminin "Məsnəvi-ye Mənəvi" Əsərində Məqamların Şərhi</i>	1026-1044
	<i>İlhamə Məmmədova</i>	
64	<i>Final-Position Hamza in Arabic Script: Challenges and Solutions</i>	1045-1053
	<i>Vugar Garadaghli</i>	
65	<i>The Legal Principles of Compulsory Health Insurance in the Legislation of the Republic of Azerbaijan</i>	1054-1066
	<i>Nicat Rafael Hasanov</i>	

AKADEMİK TARİH VE DÜŞÜNCE DERGİSİ YAYIN BİLGİSİ VE YAZIM KURALLARI

1-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'nde yayınlanan yazıların ve yazı içeriklerinin tüm hak ve sorumlulukları yazarlarına aittir. Buna karşın yazar, dergide yayınlanan yazının yayından kaldırılmasını ve silinmesini talep edemez.

2-Yayınlanan yazıların telif hakları hukuken Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne ait olduğu için eserlerin kaynak gösterilmeden kısmen yada tamamen alıntılanması, kopyalanması ve yayınlanması yasaktır.

3-Dergiye gönderilen yazıların yayınlanma zorunluluğu bulunmamaktadır.

4- Dergiye gönderilen yazılar editör onayından geçtikten sonra değerlendirmeye alınır. Dergi, editör onayından geçmeyen yazıların iade edilmesi ve silinmesi hakkını saklı tutar.

5-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, değerlendirmeye alınan yazıların ön görülen revizyonu ile ilgili yazarlara yazılan iletilere bir yıldan fazla yanıt alamadığında dergi sisteminde taslak halinde kalan makalelerin silinmemeye garantisini vermez.

6-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'nde yayınlanan bir yazı yada makale hukuksal bir gerekçe ve mahkeme kararı olmaksızın yazar yada diğer kişiler tarafından yayından kaldırılmasını talep edemezler.

7-Yazarlar için yazılar ve makalelerin değerlendirilme ve yayın süreci bilimsel ve ahlaki etik gereğince mahrem bir durum olup; yazarlar çift kör akran-hakem değerlendirmesinde hakem kimliğine dair bilgi talep edemezler. Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, yazar, hakem diyalogunda temel sorumluluk sahibi olarak süreci yürütüp tamamlama yetkisini elinde bulundurur.

8-Yazı yada makalenin değerlendirilme sürecinde süreç aşaması ne olursa olsun yazarla hakem arasında yakın bir ilişki ve haberlilik tespit edilmesi durumunda dergi tüm yasal haklarını kullanarak ilgili süreci durdurma ve gerekiyorsa yazı yada makaleyi red etme hakkına sahiptir.

9-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne makaleler word formatında üzerinde yazar ad ve bilgileri bulunmadan (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/atdd>) dergi sistemi üzerinden yüklenerek süreç yürütülür. Makale yayını yine aynı url adresi üzerinden yayınlanır. Siteme makale yüklemede zorluk yaşayan yazarlar, dergi temel iletişim adresi olan (akademiktarihvedusunce@gmail.com) adresine makalelerini yollayarak dergi sistemiyle ilgili destek talep edebilirler.

10-Yazı ve makaleler dergi menüsünde yer alan şablona göre ilgili bölümlerden oluşmuş olmalıdır. Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, tarih, coğrafya, din bilimleri, felsefe, pedagoji, mimari, dil bilimleri ve edebiyat, arkeoloji, sanat, siyasi tarih, beşeri coğrafya, sivil savunma, ekonomi, ulaşım, trafik, lojistik, medeniyetler tarihi, etimoloji, şehircilik, hukuk, siyaset bilimi, kamu yönetimi, kent tarihi, çevre ekonomisi, tarihsel

psikoloji ve sosyoloji gibi sahalarda makale kabul eden elektronik bir dergidir.

11-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne gönderilen makaleler için yazarlar alacakları intihal raporunu da makale ile birlikte göndereceklerdir. Makalenin yayınlanması için benzerlik oranı yüzde 18'i geçmemelidir. Gönderilen makalelerin benzerlik oranı ayrıca iThenticate programı ile dergimiz tarafından da alınmaktadır.

12-Dergiye makale gönderilirken Telif hakkı formu doldurulmalı ve makale ile birlikte gönderilmelidir.

13-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne gönderilen makaleler ön kontrolden geçtikten sonra atanan editör vasıtasıyla 2 hakeme (kör hakemlik) sunulur. Bu iki hakemden alınan sonuca göre makale gerek görülürse üçüncü hakeme gönderilir. Editör onayından geçmiş bir makalenin bu tarihi takip eden ilk sayıda yayınlanma durumu net değildir. Makalenin yayın süreci, hakemlerin tespitlerine, makalenin yayın için olgunlaşmasına ve yayın için gerekli olan kriterlere bağlı olarak değişme göstermektedir. Bu anlamda süreci tamamlanan ve yayına hazır hale gelen makale, yayın kuruluna sevk edilerek uygun görülen sayıda yer alacaktır.

14-Değerlendirmeye alınan makalenin yayın süreci tamamlanana kadar sorumluluğu ilgili editöre ait olup yürütülen sürecin tüm basamaklarında editör makaleyi imla, anlatım, yazım kurallarına uygunluk ve ilmi bakımdan hakem önerilerine göre takip etmekle yükümlüdür.

15-Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne gönderilen makalelerde araştırma ve yayın etiği üst düzeyde önemlidir. Gönderilecek araştırmada etik kurul izin belgesi gerekliyse makale ile birlikte ilgili etik kurul izin belgesinin de gönderilmesi gereklidir. Yine ilgili belge editör tarafından yeniden talep edilirse yazar söz konusu belgeyi göndermekle yükümlüdür. Etik kurul belgesi talep edildiği halde belgeyi göndermeyen yazarın makalesi iade edilecektir.

16-Yayın kurulunca kabul edilecek geçerli bir neden olmadıkça süreci başlayan bir makalenin yazarına iadesi mümkün değildir. Bu konuda yazar süreci sonlandırmak isterse dergi editörlüğüne mail yoluyla dilekçe sunarak bu talepte buluna bilir ancak işleyen sürecin sonlandırılma kararı yayın kurulu kararı ile ve uygun görülen süreçte olacaktır.

YAYIN SÜRECİ

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne gönderilen makaleler

ÖN İNCELEME, İNTİHAL TARAMASI, ALAN EDITÖRÜ İNCELEMESİ, HAKEM DEĞERLENDİRMESİ, DİL VE YAZIM EDITÖRÜ İNCELEMESİ, MİZANPAJ aşamalarından geçmektedir.

Ön incelemesi tamamlanan makale uygun görülürse intihal taraması ardından alan editörüne aktarılır. Uygun görülmeyen ve dergi içeriğine uygun olmayan makaleler yazara iade edilir. Ön incelemede uygun bulunan makaleler kör hakemlik uygulaması ekseninde iki hakeme

(tercihen biri Türkiye'den diğeri başka ülkeden) gönderilir. Her iki hakemden de olumlu rapor alan makale ön görülen düzeltmeler varsa yazara bildirilerek eksikleri tamamlanır ve makale dil ve yazım editörü kontrolü ardından yıl içinde yayımlanmak üzere kabul edilerek mizanpaja verilir ve yayım kurulunun uygun göreceği bir sayıya atanarak yayımlanır. Değerlendirme sürecinde iki hakemden birinden olumlu birinden olumsuz rapor alan makale üçüncü bir hakeme gönderilir. Üçüncü hakemden alınan görüşe göre sürece devam edilir. Üçüncü hakem görüşü editörde tereddüt uyandırırorsa gerek görüldüğü takdirde dördüncü hakeme müracaat edilebilir. Yayım sürecinde yazar için hakem, hakem için ise yazar kimliğinin bilinmemesi büyük önem arz etmektedir. Editör, yazar hakem gizliliğinin korunmasında tam yetkilidir. atdd'de her sayı için makale sayı sınırı olmayıp bir sayıda yer alacak makalelerin ¼'lik kısmı dergi editöryel ekip ve yayın kurulu üyelerine ayrılmıştır. Dergi editöryel ekip ve yayın kurulundan gelecek makaleler görevlendirilecek yurt dışı editörler tarafından kör hakemlik süreçlerine tabi tutularak gerekli yayım süreci işletilecektir

1. Telif Hakları ve Yazar Sözleşmesi için Tıklayınız

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'nde yayınlanacak makale yazımında yönlendirici olmak ve yapılan çalışmalarda bir bütünlük sağlamak amacıyla bu yazım kılavuzu hazırlanmıştır. Yazım kılavuzunda bulunan kurallarla; makaleler arasında ve makalenin başlangıcından sonuna kadar genel bir bütünlük oluşturmak hedeflenmektedir. Makalelerde bilimsel etik kuralları mutlaka gözetilmeli, özellikle intihalden kaçınılmalıdır. Söz konusu çalışmalarda tüm sorumluluk makalenin yazarına aittir. Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi'ne bilimsel çalışmalarını gönderecek bilim insanlarının aşağıda belirtilen kurallara uyması zorunludur.

Dergiye Gönderilecek Makaleler Hakkında;

Özgün olmalıdır.

Bilimsel olmalıdır.

Belirli bir konuda önemli gelişmeleri değerlendirip gerekli kaynak gösterilerek yazılmış olmalıdır. Dergide yayımlanan tüm makaleler yayım tarihinden itibaren derginin bir sonraki sayısına kadar tartışmaya açık olacaktır. Makaleler Word formatında yazılmalı, Dergi Park üzerinden dergiye PDF formatında gönderilecek makaleler kabul edilmeyecektir. **Sisteme yüklenen makale üzerinde yazar adı, orcid numarası gibi yazara ait bilgiler yer almamalıdır.** Bir sayıda aynı yazarın gerekli koşulları sağlaması şartıyla iki makalesi yayınlanabilir.

Makale Yazım Kuralları

Makaleler başlık sayfası, içerik ve kaynakçadan oluşur. Duruma bağlı olarak tablolar ve şekiller gibi ek unsurlar içerebilirler. Hazırlanmış makalelerde bu bölümlere uyulmalı ve Times New Roman yazı tipi kullanılmalıdır. Makalede 1,5 satır aralığı kullanılmalı ve sayfanın her tarafından 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. Her paragrafının ilk satırı sol kenar boşluğundan 0,5 inç kadar girintili yapılmalıdır. Girintiyi elde etmek için TAB

tuşu veya kelime işlemci programının otomatik paragraf biçimlendirme işlevi kullanılmalıdır.

Makalelerde APA 7 sistemi uygulanacaktır.

Makale kaynakları Yazımı

Grady, J. S., Her, M., Moreno, G., Perez, C., & Yelinek, J. (2019). Emotions in storybooks: A comparison of storybooks that represent ethnic and racial groups in the United States. *Psychology of Popular Media Culture*, 8(3), 207–217. <https://doi.org/10.1037/ppm0000185>

- Parantez içinde alıntılar: (Grady et al., 2019)
- Anlatı alıntılar: Grady et al. (2019)

Tam yazılmış kitap

Sapolsky, R. M. (2017). *Behave: The biology of humans at our best and worst*. Penguin Books.

- Parantez içinde alıntılar: (Jackson, 2019; Sapolsky, 2017; Svendsen & Løber, 2020)
- Anlatı alıntılar: Jackson (2019), Sapolsky (2017), and Svendsen and Løber (2020)

Dini Eserler

The Bhagavad Gita (E. Easwaran, Trans.; 2nd ed.). (2007). The Blue Mountain Center of Meditation.

King James Bible. (2017). King James Bible Online.

<https://www.kingjamesbibleonline.org/> (Original work published 1769)

- Parantez içinde alıntılar: (The Bhagavad Gita, 2007; King James Bible, 1769/2017)
- Anlatı alıntılar: The Bhagavad Gita (2007) and King James Bible (1769/2017)

Editör Kitap Bölümleri

Aron, L., Botella, M. ve Lubart, T. (2019). Mutfak sanatları: Yetenek ve gelişimi. RF Subotnik, P. Olszewski-Kubilius ve FC Worrell (Eds.), *Yüksek performansın psikolojisi: İnsan potansiyelini alana özgü yeteneklere*

dönüştürmek (s. 345-359). Amerika Psikoloji Derneği. <https://doi.org/10.1037/0000120-016>

Dillard, JP (2020). İkna çalışmalarındaki akımlar. MB Oliver, AA Raney ve J. Bryant (Eds.), *Medya etkileri: Teori ve araştırmadaki gelişmeler* (4. baskı, s. 115-129). Routledge.

Thestrup, K. (2010). Dönüştürmek, iletişim kurmak, oynamak için - Eylemdeki deney topluluğu. E. Hygum & PM

Pedersen (Ed.), *Erken çocukluk eğitimi: Danimarka'daki değerler ve uygulamalar*. Hans Reitzels

Forlag. <https://earlychildhoodeducation.digi.hansreitzel.dk/?id=192>

- Parantez içinde alıntılar: (Aron vd., 2019; Dillard, 2020; Thestrup, 2010)
- Anlatı alıntılar: Aron ve ark. (2019), Dillard (2020) ve Thestrup (2010)

Bir Devlet Kurumu Raporu

National Cancer Institute. (2019). Taking time: Support for people with cancer (NIH Publication No. 18-2059). U.S.

Department of Health and Human Services, National Institutes of Health. <https://www.cancer.gov/publications/patient-education/takingtime.pdf>

- Parantez içinde alıntılar: (National Cancer Institute, 2019)
- Anlatı alıntılar: National Cancer Institute (2019)

APA 7 Yazım kurallarıyla ilgili daha geniş bilgi ve daha fazla eser ve örnekleri için lütfen tıklayınız.

*Sisteme yüklenen makaleler editör onayından sonra ücrete tabi olur ve ilgili yazardan bu talep edilir.

*Dergiye ait tüm giderler, gerektiğinde yayın ve matbaa ücretleri, tercüman alacakları, Doi masrafları ve diğer giderler ilgili yayın ücretinden karşılanmakta olup kâr amacı güdülmemektedir.

Kapak Resmi

